

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 1327198
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

7/41491 GK 106
7/45092 GK 155
7/45261 GK 160
7/45263 GK 160
12 Temmuz 2021
7/45347 GK 163
7/45348 GK 163

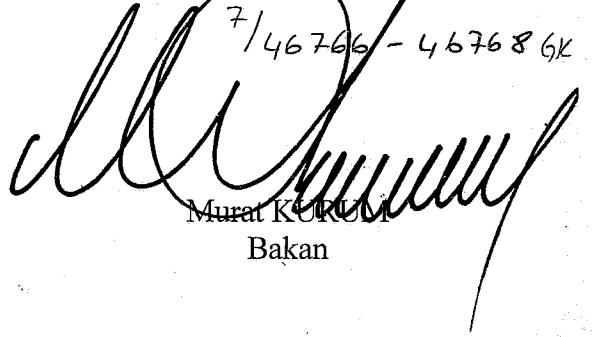
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

.../.../2021
7/45349 GK 163
7/45346 GK 167
7/46138 - 46145 GK 16

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/46288 - 46291 GK 1
7/46488 - 46489 GK 17
7/46628 - 46629 GK 1
7/46766 - 46768 GK

Murat KURBAN
Bakan

EK:

- Liste (7 Adet, 10 Sayfa)
- Cevap Yazısı (121 Adet, 247 Sayfa)

7/43965 GK 137
7/44313 - 7/44314 GK 142
7/44642 GK 151
7/44885 GK 151
7/44971 GK 154
7/45152 GK 159
7/45257 - 45258 GK 160
7/45464 GK 164
7/45628 - 45629 GK 167
7/45842 - 45854 GK 168
7/45873 GK 168
7/46137 GK 169
7/46418 - 46421 GK 172
7/46941 GK 178

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN TACETTİN BAYIR'IN
TBMM 7/44974 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

7/44974
SK 159

SORULAR

Greenpeace Akdeniz'in Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) ve İngiltere Ulusal İstatistik Dairesi'nin yaptığı araştırmaya göre; Türkiye'nin 2020 yılında Avrupa'dan en çok plastik atık alan ülkesi olduğu belirtildi. Açıklamaya göre bir önceki yıla göre plastik atık ithalatında yüzde 13 artış gerçekleşti ve her gün 241 kamyon dolusu plastik atık Türkiye'ye geldi. Son 16 yılda ise Avrupa'dan Türkiye'ye gelen plastik atıklar 196 kat arttı. Türkiye, 2020 yılında da Avrupa'dan en çok plastik atık alan ülke oldu. Ayrıca Türkiye, Avrupa plastik atık ihracatının yüzde 28'ini karşıladı. Plastik atık ithalatı son 16 yılda (2004'ten bu yana) ise 196 kat arttı.

Bu bağlamda,

- 1- Plastik atık ithalatı kaç ülkeden yapılmaktadır. Bu ülkeler hangileridir?
- 2- Pandemi sürecinde ülkemize atık ithalatı yapılmış mıdır? Yapılmışsa hangi illere yapılmıştır?
- 3- Atık ithali sırasında, virüs nedeniyle gerekli önlemler alınmış mıdır? Alındı ise önlemler nelerdir?
- 4- Türkiye'ye girişi yapılan bu plastik atıkların yüzde kaçını geri dönüştürülmektedir? Geri dönüşümü olmayan ürünler ithal edilmekte midir? Edilmekte ise, hangi yöntemle yok edilmektedir?
- 5- AB ülkelerinde yasaklanan tek kullanımlık plastiklerin ülkemizde yasaklanması için bir çalışma yürütülmekte midir?
- 6- Tek kullanımlık plastik ürünlerin üretiminin ve tüketiminin azaltılması, doğada atık halde bulunan bu tek kullanımlık plastiklerin toplanması ve atık yönetimi için yürütülen çalışmalarınız nelerdir?
- 7- Ülkemizin plastik atık çöplüğü olmaması için ne gibi önlemler almayı düşünüyorsunuz?
- 8- Getirilen bu çöpler arasında tıbbi atık var mıdır? Varsa bunlar nasıl işlem görmektedir?

CEVAPLAR

- 1- Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliğinin Ek-1'inde yer alan bazı tehlikesiz atıklar, ülkemizdeki lisanslı geri kazanım tesislerinin talepleri doğrultusunda geri kazanım amacıyla ithal edilmektedir. Geri kazanım tesislerinin talepleri doğrultusunda ithal edilen miktarlarda ve ithal edilen ülkelerde değişiklik görülebilmektedir.
- 2- Pandemi döneminde atık ithalatının belli bir süreliğine durdurulmasına ilişkin olarak Sağlık Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin görüşleri yazılı olarak talep edilmiş, ilgili kurumlar atık ithalatının sakıncalı bir durum teşkil etmediği yönünde görüş bildirmişlerdir.
- 3- Atıkların, gümrük aşamasında fiziki denetime tabi tutulmaları zorunlu olduğu için, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerimizce pandemi kurallarına uygun bir şekilde denetimleri devam etmiştir.
- 4- İthal edilen atıkların tamamı geri kazanılmaktadır. Bertaraf amaçlı atık ithalatı yasaktır.
- 5,6- Hayatımıza 20. yüzyılın başlarında giren plastiklerin, dünya genelinde 1950'li yıllarda 1,5 milyon ton civarında olan üretim değerleri, günümüzde yıllık bazda 335 milyon tonu aşmıştır. Bugüne kadar üretildiği düşünülen 8 milyar ton plastik malzemenin en az yarısının atık hâlinde doğaya bırakıldığı, ağırlıklı olarak denizlerde ve okyanuslarda biriktiği görülmektedir.

Çevre kirliliğinin önlenmesi, çevre duyarlılığı için farkındalık oluşturulması ve kaynakların verimli yönetimi amacıyla Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren yürürlüğe konulmuştur.

Ortalama kullanım ömrü 15 dakika olan ancak doğada çözünmesi 1.000 yılı bulabilen plastik poşetlerin sadece %1'i geri dönüştürülebilmektedir. 2019 yılı öncesinde, Türkiye'de plastik poşet üretimi miktarının yıllık 35 milyar adet civarında olduğu ve yine Türkiye'de bir kişinin, yılda ortalama 440 adet plastik poşet kullandığı bilinmektedir. Ülkemizde 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren satış noktalarında plastik poşetlerin tüketicilere ücretli olarak verilmesine başlanmıştır.

2019 ve 2020 yıllarında plastik poşet kullanımında yaklaşık % 75 'lik azalma gerçekleşmiş ve bu azalma oranı sadece atık yönetimi açısından değerlendirildiğinde 290.000 ton plastik atığın oluşumunun engellenmiş olduğu belirlenmiştir. 2019 ve 2020 yılındaki plastik poşet kullanımındaki azalma oranları ile ülkemizde plastik poşet üretimi için gerekli plastik hammadde ithali de önlenmiş ve yaklaşık 2 milyar Türk Lirası tasarruf edilmiş olmakla birlikte yaklaşık 12.000 ton sera gazı salımı engellenmiştir.

Ülkemizde içecek ambalajlarına uygulanacak olan depozito iade sisteminin kurulmasına yönelik çalışmalar halen devam etmektedir. Hedefimiz 2022 yılı başında sistemi devreye almaktır.

- 7- 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan mevzuatlar kapsamında Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmaktadır. Söz konusu denetimlerde tesis ve faaliyetler, Çevre Mevzuatında belirlenen yükümlülükler çerçevesinde sorgulanarak değerlendirilmektedir. Çevre Kanunu'na aykırı faaliyet gösteren veya kirliliğe sebebiyet verdiği tespit edilen kurum, kuruluş ve işletmelere ise 2872 sayılı Çevre Kanunun 20. Maddesine göre idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Bu kapsamda, çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti ise kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır. Ayrıca fiilin diğer kanunlara göre suç oluşturması halinde Türk Ceza Kanunu ile diğer kanunların uygulanması için adli makamlara suç duyurusunda bulunmaktadır.

Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliğinde (Ürün Güvenliği ve Denetimi 2021/3) belirlenen hususlara göre Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri tarafından alınan uygunluk yazısı ve atık ithalatı izin belgesi kapsamında lisanslı atık geri kazanım tesisleri atık ithalatı yapabilmektedirler. Atık ithalatı sırasında Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerince fiziki kontroller ile uygunluk denetimleri yapılarak amacına uygun olarak lisanslı atık geri kazanım tesislerine söz konusu atıklar yönlendirilmektedir.

İl Müdürlüklerimizce, ithal edilmek istenen atıkların fiziki kontrol sonucunda gerekli görülmesi durumunda ithal edilecek atığın tehlikeli madde ile kontamine olup olmadığına dair elementel analiz yaptırılmaktadır. Analiz sonucunun uygun bulunması durumunda Uygunluk Yazısı, standartlara aykırı olduğu tespit edilen atıklara ise Uygunsuzluk Yazısı verilmektedir.

- 8- Çevre Kanunu gereğince ekonomik değere haiz tehlikesiz atıkların ithali mümkün olup, tıbbi ve tehlikeli atık ithalatı yasaktır.